

SKUPŠTINA CRNE GORE

-Predsjedniku-

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	11.3	20 19	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	10-61-2/19-10		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:	Datum, _____	

Na osnovu člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Ministru rada i socijalnog staranja, g-dinu Kemalu Purišiću, postavljam sledeće:

POSLANIČKO PITANJE

Da li će Ministarstvo rada i socijalnog staranja omogućiti korisnicima lične invalidnine koji nakon biološkog kraja njihovih roditelja ostaju bez naknade da nastave sa primanjima iste?

Ovaj dio poslaničkog pitanja odnosi se na one korisnike lične invalidnine, koji nakon smrti roditelja ne mogu imati staratelja, jer im po Porodičnom zakonu Crne Gore ne može biti oduzeta poslovna sposobnost.

OBRAZLOŽENJE

Korisnici lične invalidnine su lica sa najvećim stepenom invaliditeta, stoga je ovoj kategoriji lica potrebna posebna pažnja i podrška države, ali i društva u cjelini.

Naime, nakon smrti roditelja koji su ovim licima najveća podrška u životu, oni se dodatno suočavaju sa teškoćama tj. sa gubitkom naknade, koja im obezbjeđuje jedan vid garancije za nastavak samostalnog života, jer od ovih sredstava, za sebe bi mogli obezbijediti njegovatelja/cu. Omogućavanjem naknade ovim licima stvorile bi se mogućnosti da osobe sa najvećim stepenom invaliditeta i oboljenja za sebe mogu obezbijediti izvjesniju i sigurniju budućnost.

Takođe, zabrinjava činjenica da mnogi od ovih lica su prinuđena da u sudskom postupku za sebe potraže oduzimanje poslovne sposobnosti, kako bi stekli pravo na staratelja i tako ostvarili pravo na naknadu, što umnogome degradira njihov integritet ličnosti.

Imajući u vidu činjenicu da su ova lica teško zapošljiva kategorija i većini je ovo jedini izvor prihoda.

Obzirom da je ovih lica veoma mali broj, smatramo da ovim izdvajanjem ne bi bilo veliko opterećenje za budžet, posebno imajući u vidu činjenicu da je većina njih ovo pravo koristila za života njihovih roditelja.

Prema podacima dobijenih od Centara za socijalni rad i staranje, broj korisnika lične invalidnine je 2630, a korisnika Naknade roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu je 2315.

Stoga smatram da nakon biološkog kraja njihovih roditelja, ova naknada trebala bi da pripadne njima, odnosno njihovom pravu na samostalni izbor njegovatelja/ce, jer zbog malog broja korisnika svakako ne bi značajnije uticala na opterećenje budžeta, a ovim licima bi omogućilo sigurniju budućnost.

Ovaj prijedlog je u potpunosti saglasan sa **STRATEGIJOM ZA INTEGRACIJU OSOBA SA INVALIDITETOM 2016-2020 VLADE CRNE GORE.**

Posebno sa odjeljkom **9.2 Strateški cilj u oblasti socijalne zaštite u Crnoj Gori do 2020.**

U kojem se navodi: „Obezbijediti uključivanje lica sa invaliditetom u društvo kroz uspostavljanje savremenog i odživog sistema socijalne zaštite uz unaprijeđenje životnog standarda svih lica sa invaliditetom u Crnoj Gori, uz posvećivanje posebne pažnje licima kojima je neophodan najveći stepen podrške, koja zbog svog zdravstvenog stanja i nepristupačnosti raznih servisa usluga nijesu u stanju da sami privređuju i obezbijede uslove života primjerene međunarodnim standardima“

Takođe i sa Konvencijom UN O PRAVIMA OSOBA SA INVALIDITETOM, koju je Vlada Crne Gore 27.09.2007. godine ratifikovala kao i Opcioni protokol, dok je od strane Skupštine Crne Gore Konvencija usvojena 15.07.2009. godine.

U članu 17 se navodi: „Zaštita integriteta ličnosti Svaka osoba sa invaliditetom ima pravo na poštovanje njenog fizičkog ili mentalnog integriteta na osnovu jednakosti sa drugima“.

Molim Vas takođe da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi.

POSLANIK
Momčilo Martinović

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	20. 03	20 19	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/19-10/2		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj:023-254/19-2

Podgorica, 19.03. 2019. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Generalni sekretar

PODGORICA

U vezi Vašeg akta 00-61-2/19-10/1 od 18.03.2019.godine, na pitanje poslanika Momčila Martinovića, postavljeno ministru rada i socijalnog staranja Kemalu Purišiću, koje glasi:

„Da li će Ministarstvo rada i socijalnog staranja omogućiti korisnicima lične invalidnine koji nakon biološkog kraja njihovih roditelja ostaju bez naknade da nastave sa primanjem iste?

Ovaj dio poslaničkog pitanja odnosi se na one korisnike lične invalidnine, koji nakon smrti roditelja ne mogu imati staratelja, jer im po Porodičnom zakonu Crne Gore ne može biti oduzeta poslovna sposobnost.

Obrazloženje

Korisnici lične invalidnine su lica sa najvećim stepenom invaliditeta, stoga je ovoj kategoriji potrebna posebna pažnja i podrška države, ali i društva u cjelini.

Naime, nakon smrti roditelja koji su ovim licima najveća podrška u životu, oni se dodatno suočavaju sa teškoćama tj. sa gubitkom naknade, koja im obezbjeđuje jedan vid garancije za nastavak samostalnog života, jer od ovih sredstava, za sebe bi mogli obezbijediti negovateljicu. Omogućavanjem naknade ovim licima stvorile bi se mogućnosti da osobe sa najvećim stepenom invaliditeta i oboljenja za sebe mogu obezbijediti izvjesniju i sigurniju budućnost.

Takođe, zabrinjava činjenica da mnogi od ovih lica su prinuđena da u sudskom postupku za sebe potraže oduzimanje poslovne sposobnosti, kako bi stekli pravo na staratelja i tako ostvarili pravo na naknadu, što

umnogome degradira njihov integritet ličnosti. Imajući u vidu da su ova lica teško zapošljiva kategorija i većini je ovo jedini izvor prihoda.

Obzirom da je ovih lica veoma mali broj, smatramo da ovim izdvajanjem ne bi bilo veliko opterećenje za budžet, posebno imajući u vidu činjenicu da je većinja njih ovo pravo koristila za života njihovih roditelja.

Prema podacima dobijenih od strane centara za socijalni rad, broj korisnika lične invalidnine je 2630, a korisnika naknade roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu je 2315.

Stoga smatram da nakon biološkog kraja njihovih roditelja, ova naknada bi trebala da pripadne njima, odnosno njihovom pravu na samostalan izbor negovatelja/ce, jer zbog malog broja korisnika svakako ne bi značajnije uticala na opterećenje budžeta, a ovim licima bi omogućilo sigurniju budućnost.

Ovaj predlog je u potpunosti saglasan sa Strategijom za integraciju osoba sa invaliditetom 2016-2020 Vlade Crne Gore, posebno sa odeljkom 9.2. Strateški cilj u oblasti socijalne zaštite u Crnoj Gori do 2020.

U kojem se navodi: "Obezbijediti uključivanje lica sa invaliditetom u društvo kroz uspostavljanje savremenog i održivog sistema socijalne zaštite uz unaprjeđenje životnog standarda svih lica sa invaliditetom u Crnoj Gori, uz posvećivanje posebne pažnje licima kojima je neophodan veći stepen podrške, koja zbog svog zdravstvenog stanja i nepristupačnosti raznih servisa usluge nijesu u stanju da sami privređuju i obezbijede uslove života primjerene međunarodnim standardima".

Takođe i sa Konvencijom UN o pravima osoba sa invaliditetom, koju je Vlada Crne Gore 27.09.2007.godine ratifikovala, kao i Opcioni protokol, dok je od strane Skupštine Crne Gore Konvencija usvojena 15.07.2009.godine.

U članu 17 se navodi: "Zaštita integriteta ličnosti svaka osoba sa invaliditetom ima pravo na poštovanje njenog fizičkog i mentalnog integriteta na osnovu jednakosti sa drugima".

Molim vas takođe da mi odgovor dostavite i u pisanoj formi."

Ministar rada i socijalnog staranja daje sledeći :

ODGOVOR

U skladu sa članom 39a Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti naknada roditelju ili staratelju korisnika prava na ličnu invalidninu nije pravo za korisnika lične invalidnine, već je pravo koje se u skladu sa propisanim uslovima utvrđuje za jednog od roditelja, odnosno staratelja korisnika prava na ličnu invalidninu i to za svakog korisnika pojedinačno.

Pored navedenog, pravo na naknadu ima roditelj, odnosno staratelj koji ima najmanje jednog korisnika prava na ličnu invalidninu i jednog ili više korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć, za svakog korisnika pojedinačno.

Propisano je i da navedenu naknadu ima jedan od roditelja, odnosno staratelj dvoje ili više korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć, za svakog korisnika pojedinačno.

Ostvarivanje navedenog prava je uslovljeno da korisnik lične invalidnine, odnosno dodatka za njegu i pomoć ne koristi uslugu trajnog smještaja.

Navedena odredba ukazuje, da pravo na naknadu ima ne samo roditelj, odnosno staratelj lica sa invaliditetom što se navodi u pitanju, nego i roditelj, odnosno staratelj korisnika dodatka za njegu i pomoć po propisanim uslovima.

U vezi korišćenja navedenog prava, ukazujemo da je članom 16 stav 1 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti propisano da su prava iz socijalne i dječje zaštite lična i da se ne mogu prenositi.

Ukazujemo, da zbog zdravstvenog stanja u skladu sa propisanim uslovima, korisnici prava na ličnu invalidninu su maloljetna djeca i punoljetna lica koji su pravo stekli prije ili poslije punoljetstva. Korisnici lične invalidnine ili dodatka za njegu i pomoć, koji su to pravo stekli po punoljetstvu mogu biti i lica u radnom odnosu, korisnici penzije, lica koja su u braku i imaju djecu koja imaju obavezi izdržavanja i dr.

S tim u vezi je evidentno, da imajući u vidu razne životne situacije, kao i zakonska rješenja, pravo na naknadu roditelju, odnosno staratelju lica sa invaliditetom ili prava na dodatak za njegu i pomoć ne ostvaruju svi roditelji, odnosno staratelji tih lica.

Predlog dat u postavljenom pitanju ima cilj unaprjeđenja zaštite korisnika lične invalidnine, ali zbog propisanih zakonskih uslova, nema osnova za njegovu primjenu.

Naime, kao što je naprijed navedeno, pravo na naknadu roditelju, odnosno staratelju korisnika lične invalidnine **je lično pravo** i ne može se prenositi ili mijenjati njegova svrha za koju je uspostavljeno, kao i da bi u tom slučaju bili u neravnomjernom položaju korisnici lične invalidnine i dodatka za njegu i pomoć čiji roditelji, odnosno staratelji nisu ostvarili to pravo bilo zbog zakonskih uslova ili da ti korisnici nemaju roditelje, odnosno staratelje.

Takođe, ističemo da je pravo na uslugu njege i pomoći u Crnog Gori koristi godišnje oko 1200 lica o kojima brine 120 gerento domaćica i da je od tih lica jedan broj korisnika lične invalidnine i dodatka za njegu i pomoć. Pravo na uslugu socijalne i dječje zaštite propisano je Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kao i način plaćanja troškova usluge.

Ne ocjenjujući ih kao dovoljnim, korisnici prava na ličnu invalidninu su i korisnici i drugih prava ne samo iz oblasti socijalne i dječje zaštite, nego i iz oblasti obrazovanja, penzijskog i invalidskog sistema i dr.

U svakom slučaju, dalje unaprjeđenje oblasti socijalne i dječje zaštite, kada su u pitanju lica sa invaliditetom biće predmet detaljnih analiza, sve u skladu sa donijetim strateškim dokumentima i međunarodnim konvencijama.

S poštovanjem,

